

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
საქართველოს ისტორიის ს/ს ინსტიტუტი

სტუდენტური სამეცნიერო კონფერენცია

„შუა საუკუნეების ქართული კულტურული მემკვიდრეობა საზღვარგარეთ“

კონფერენცია ეძღვნება

პროფესორ გიორგი ოთხმეზურის 70 წლის იუბილეს

კონფერენციის პროგრამა

29-30 ნოემბერი, 2024 წელი

სამეცნიერო და საორგანიზაციო კომიტეტი:

თედო დუნდუა

ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, თსუ საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი

ეკატერინე ნავროზაშვილი

ფილოლოგიის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახურის უფროსი

ალექსანდრე ბოშიშვილი

ისტორიის დოქტორი, ასისტენტ-პროფესორი, თსუ საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტი

ლერი თავაძე

ისტორიის დოქტორი, ასისტენტ-პროფესორი, თსუ საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტი

ლუკა ნეპიერიძე

საქართველოს ისტორიის სამაგისტრო პროგრამის პირველი კურსის სტუდენტი, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

სანდრო მარუაშვილი

ისტორიის დოქტორი, თსუ მუზეუმი

კონსტანტინე ოთხმეზური

ისტორიკოსი, კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი

რეგლამენტი:

მოსხენება სექციის სხდომაზე – 15 წუთი

დისკუსია/მსჯელობა – 5 წუთი

სამუშაო ენა – ქართული

პარასკევი, 29 ნოემბერი

თსუ I კორპუსი, 107-ე აუდიტორია
(ჯავახიშვილის სახელობის სხდომათა დარბაზი)

კონფერენციის მონაწილეთა რეგისტრაცია
10:30 სთ.

კონფერენციის გახსნა
11:00 სთ.

მისალმებები, მოგონებები

ჯაბა სამუშია

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი

დარეჯან თვალთვაძე

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის
დეკანი, პროფესორი

თედო დუნდუა

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის
ხელმძღვანელი, პროფესორი

ქეთევან ნადირაძე

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის
საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის ასოცირებული პროფესორი

ნიკო ჯავახიშვილი

აკადემიკოსი, ლატვიის მეცნიერებათა აკადემიის უცხოელი წევრი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის
საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის ასოცირებული პროფესორი

დიმიტრი შველიძე

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის
საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის ასოცირებული პროფესორი

ნიგნის წარდგენა

გიორგი ოთხმეზური. შრომები. ტ. III.

თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა.
თბილისი, 2024.

გამოფენა

პროფ. გიორგი ოთხმეზურის ცხოვრება და შემოქმედება
თსუ | კორპუსი, თსუ მუზეუმი

პირველი სხდომა

პარასკევი, 29 ნოემბერი

თსუ I კორპუსი, 212-ე აუდიტორია
პირველი სხდომა

13:00-15:00 სთ.

სხდომის თავმჯდომარე

დიმიტრი შველიძე

ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, თსუ-ს ასოცირებული
პროფესორი

ანი დაუთაშვილი, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის

II კურსის სტუდენტი

ანა კაშმაძე, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის

II კურსის სტუდენტი

არტანუჯის პოლიტიკური და კულტურული როლი შუა

საუკუნეების საქართველოს ისტორიაში

ხელმძღვანელი – ასისტენტ-პროფესორი ლერი თავაძე

სესილი სამხარაძე, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის

II კურსის სტუდენტი

ივერიის ღვთისმშობლის ხატი და მისი მნიშვნელობა

ქართველების ერთიანობის საკითხში

ხელმძღვანელი – ასისტენტ-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

ნანა ზავრაშვილი, თსუ-ს ქართული ფილოლოგიის საბაკალავრო

პროგრამის II კურსის სტუდენტი

სინას მთის ქართული კულტურული მემკვიდრეობა

ხელმძღვანელი – ასოცირებული პროფესორი ლელა ხაჩიძე

მარიამ მელაშვილი, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
III კურსის სტუდენტი
თამრო ლურწკაია, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
III კურსის სტუდენტი
**სინას მთის ქართული სიძველეების მნიშვნელობა საქართველოს
ისტორიისთვის**
ხელმძღვანელი – ასისტენტი-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

მარიამ ბარბაქაძე, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
II კურსის სტუდენტი
**ქართული კულტურისა და სულიერების კერები კვიპროსზე –
ღალიის მონასტერი**
ხელმძღვანელი – ასისტენტი-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

ნიკოლოზ კინძარიშვილი, თსუ-ს ეთნოლოგიის საბაკალავრო
პროგრამის II კურსის სტუდენტი
ქართული კულტურის ძეგლი – ქურმუხის ნმ. გიორგის ეკლესია
ხელმძღვანელი – ასოცირებული პროფესორი როზეტა გუფეჯიანი

მეორე სხდომა

პარასკევი, 29 ნოემბერი

თსუ I კორპუსი, 212-ე აუდიტორია
პირველი სხდომა

15:20-17:00 სთ.

სხდომის თავმჯდომარე
ალექსანდრე ბოშიშვილი
ისტორიის დოქტორი, თსუ-ს ასისტენტი-პროფესორი

ღალი ელიზბარაშვილი, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო
პროგრამის III კურსის სტუდენტი
ღოლისყანა – შუა საუკუნეების ქართული ტაძარი კლარჯეთში
ხელმძღვანელი – ასისტენტი-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

ნინო ახალაია, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
III კურსის სტუდენტი
**ათონის ქართველთა მონასტრის „საალაპე წიგნი“, როგორც
ისტორიული წყარო**
ხელმძღვანელი – ასისტენტ-პროფესორი ლერი თავაძე

დიმიტრი ხოფერია, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
II კურსის სტუდენტი
**ბანა – „ქართველთა სამეფოს“ კულტურული და პოლიტიკური
ცენტრი**
ხელმძღვანელი – ასისტენტ-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

მარიამ სამადაშვილი, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
II კურსის სტუდენტი
ოშკის ტაძარი და მისი დაფარული სიძველეები
ხელმძღვანელი – ასისტენტ-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

შოთა კენჭოშვილი, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
III კურსის სტუდენტი
**„ზემონი ქვეყანანი“ და საქართველო-ბიზანტიის ურთიერთობა
X საუკუნეში**
ხელმძღვანელი – აკადემიკოსი, პროფესორი ჯაბა სამუშია

მესამე სხდომა

შაბათი, 30 ნოემბერი

თსუ I კორპუსი, 212-ე აუდიტორია
პირველი სხდომა

11:00-13:00 სთ.

სხდომის თავმჯდომარე
ნიკოლოზ ჯავახიშვილი

აკადემიკოსი, ლატვიის მეცნიერებათა აკადემიის უცხოელი წევრი
ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, თსუ-ს ასოცირებული
პროფესორი

გვანცა დარასელია, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
IV კურსის სტუდენტი

**პეტრინონის მონასტრის წესდება – ქართული სამონასტრო
თემის შემაკავშირებელი დოკუმენტი**

ხელმძღვანელი – ასისტენტ-პროფესორი ლერი თავაძე

ნინო ინდუაშვილი, თსუ-ს საქართველოს ისტორიის სამაგისტრო
პროგრამის II კურსის სტუდენტი

**გრიგოლ ბაკურიანის ძის როლი შუა საუკუნეების ქართულ
კულტურულ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში**

ხელმძღვანელი – ასისტენტ-პროფესორი ლერი თავაძე

თემურ მეზურნიშვილი, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო
პროგრამის III კურსის სტუდენტი

**დავით IV აღმაშენებლის ჯვრის უჩვეულო თავგადასავლის
შესახებ**

ხელმძღვანელი – ასისტენტ-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

ლუკა ნებიერიძე, თსუ-ს საქართველოს ისტორიის სამაგისტრო პროგრამის I კურსის სტუდენტი

შუასაუკუნეების ქართველი დაქირავებული მეომრების საკითხი
ხელმძღვანელი – ასისტენტი-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

გიორგი გოგისვანიძე, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის II კურსის სტუდენტი

გურჯი-ხათუნისა და მისი სავარაუდო საფლავის შესახებ
ხელმძღვანელი – ასისტენტი-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

ილონა კირაკოსიანი, თსუ-ს ინგლისური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის III კურსის სტუდენტი

ემმა პოლოსიანი, თსუ-ს რუსული ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის II კურსის სტუდენტი

მედეას მითი ჯეფრი ჩოსერის შემოქმედებაში
ხელმძღვანელი – ასისტენტი-პროფესორი ნათია ფიფია

მეოთხე სხდომა

შაბათი, 30 ნოემბერი

თსუ I კორპუსი, 212-ე აუდიტორია
პირველი სხდომა

14:00-16:00 სთ.

სხდომის თავმჯდომარე

ლერი თავაძე

ისტორიის დოქტორი, თსუ-ს ასისტენტი-პროფესორი

ლაშა სამხარაძე, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის II კურსის სტუდენტი

ქართული გარნიზონები XV საუკუნის ოსმალური ანატოლიის ციხეებში (თორული, ჯეზრე, ჯენეჰაჰი)

ხელმძღვანელი – ისტორიის მასწავლებელთა საქართველოს ასოციაციის გამგეობის წევრი გიორგი ახალკაციშვილი

მარიამ ხორბალაძე, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
III კურსის სტუდენტი
**კოპის ციხე და ხეობა, სიძველეები და მისი პოლიტიკური და
ეკონომიკური მნიშვნელობა**
ხელმძღვანელი: ალექსანდრე ბოშიშვილი თსუ-ს ასისტენტ-
პროფესორი

ნოდარ იაშვილი, თსუ-ს სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების საბაკალავრო
პროგრამის II კურსის სტუდენტი
**ჯუმათის მონასტრის გაბნეული მედალიონები (საქართველოს
ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმი, ნიუ-იორკის
მეტროპოლიტენ-მუზეუმი, სანქტ-პეტერბურგის ერმიტაჟი,
პარიზის კლუნის მუზეუმი)**
ხელმძღვანელი – ასისტენტ-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

ნინო კეკვიაშვილი, თსუ-ს ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
III კურსის სტუდენტი
**ქართული კულტურული მემკვიდრეობის მოძრავი ძეგლები
ამერიკის შეერთებულ შტატებში**
ხელმძღვანელი – კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს
ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის მეცნიერ-თანამშრომელი
ვლადიმერ კეკელია

მარიამ ჭინჭარაული, ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის
IV კურსის სტუდენტი
**შუა საუკუნეების ქართული სამუზეუმო ექსპონატები
საერთაშორისო გამოფენებზე**
ხელმძღვანელი – ასისტენტ-პროფესორი ალექსანდრე ბოშიშვილი

**კონფერენციის დახურვა
სერტიფიკატების გადაცემა**

16:00 სთ.

გიორგი ოთხმეზური (1954 წლის 14 აგვისტო – 2021 წლის 20 იანვარი) – ქართველი ისტორიკოსი, ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი (1981), ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი (1999), პროფესორი. დამთავრა თსუ ისტორიის ფაკულტეტი (1976). 1976 წლიდან მუშაობდა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის კორნელი კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტში, წყაროთმცოდნეობისა და დიპლომატიკის განყოფილებაში. 1991 წლი-

დან მოღვაწეობა თსუ-ში ისტორიის ფაკულტეტზე გააგრძელა, სადაც იკავებდა ჯერ დოცენტის, შემდგომ კი პროფესორის თანამდებობას. პარალელურად იყო საქართველოს ისტორიის კათედრასთან არსებული წყაროთმცოდნეობისა და ისტორიოგრაფიის სამეცნიერო კვლევითი ლაბორატორიის მეცნიერ-თანამშრომელი, მოგვიანებით კი მისი ხელმძღვანელი. 2005 წლიდან, გიორგი ოთხმეზური უცვლელად იკავებდა თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ს/ს ინსტიტუტის ასოცირებული პროფესორის პოზიციას. წლების განმავლობაში კითხულობდა სხვადასხვა კურსებს, მათ შორის: საქართველოს ისტორია (ზოგადი კურსი); საქართველოს ისტორია (რუსულ ენაზე); საქართველოს ისტორია XV-XVIII სს; ქართული წყაროთმცოდნეობა; ქართული ეპიგრაფიკა და სხვა. აღსანიშნავია მისი ღვაწლი მომავალი თაობების აღზრდის საქმეში. მისი ხელმძღვანელობით არაერთმა ახალგაზრდამ დაიცვა საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო ნაშრომი. გიორგი ოთხმეზური იკვლევდა შუა საუკუნეებისა და თანამედროვე საქართველოს ისტორიის აქტუალურ საკითხებს, წყაროთმცოდნეობისა და ისტორიოგრაფიის პრობლემატიკას, ქართულ ისტორიულ საბუთებს, ეპიგრაფიკულ ძეგლებს, პოლიტიკურ ისტორიას. იგი იყო არაერთი ნაშრომისა და სახელმძღვანელოს ავტორი და თანაავტორი. მისი გამოკვლევები ქართულ, რუსულ, ინგლისურ, გერმან-

ნულ, პოლონურ ენებზე გამოცემულია საქართველოსა და უცხოეთის არაერთ რეიტინგულ სამეცნიერო კრებულსა და პერიოდულ გამოცემაში.

დისერტაციები:

- „XII-XIII საუკუნეების მიჯნის ქართული ლაპიდარული წარწერები, როგორც საისტორიო წყარო“, ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად შესრულებული დისერტაცია, თბილისი 1981;
- „შიდა ქართლის მცირე სათავადოები (XV-XVII საუკუნეები)“. ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად შესრულებული დისერტაცია, თბილისი 1999.

უნივერსიტეტის
გამომცემლობა